

Rolnummer 6571
Arrest nr. 41/2017 van 22 maart 2017

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 371 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zoals het van toepassing was in 1994 en 1995, gesteld door het Hof van Beroep te Luik.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en E. De Groot, en de rechters J.-P. Snappe, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij arrest van 19 december 2016 in zake de nv « Bel'Ardenne » tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 28 december 2016, heeft het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 371 van het WIB 1992, in de versie die in 1994 en 1995 van toepassing was, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de daarin bepaalde minimumbezwaartermijn van zes maanden wordt berekend vanaf de datum van het aanslagbiljet ? ».

Op 18 januari 2017 hebben de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. Derycke, met toepassing van artikel 72, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, het Hof ervan in kennis gesteld dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht voor te stellen het onderzoek van de zaak af te doen met een arrest gewezen op voorafgaande rechtspleging.

De nv « Bel'Ardenne », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Autenne en Mr. F. Fosseur, advocaten bij de balie te Brussel, heeft een memorie met verantwoording ingediend.

De bepalingen van voormelde bijzondere wet met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeskil

Bij het Hof van Beroep te Luik is een betwisting aanhangig gemaakt met betrekking tot de aanslagen in de roerende voorheffing van de aanslagjaren 1991 tot 1993 gevestigd lastens de nv « Bel'Ardenne ». Voor dat Hof voert de nv « Bel'Ardenne » het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 162/2007 van 19 december 2007 aan, waarbij is geoordeeld dat artikel 371 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 1992) de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt in zoverre het bepaalt dat de beroepstermijn begint te lopen op de datum van verzending die voorkomt op het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat. De nv « Bel'Ardenne » voert aan dat de lering van dat arrest zou kunnen worden overgenomen naar analogie van de eerdere en verschillende versie van artikel 371 van het WIB 1992 die te dezen van toepassing is. Overwegende dat het de rechtspraak van het Hof niet zelf kan uitbreiden tot een hypothese die enkel vergelijkbaar zou zijn met die welke het voorwerp van dat arrest uitmaakte, stelt het Hof van Beroep te Luik aan het Hof de hiervoor weergegeven vraag.

III. In rechte

- A -

A.1. Bij hun conclusies genomen met toepassing van artikel 72 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof hebben de rechters-verslaggevers laten weten dat, daar de motieven identiek zijn aan die in het arrest nr. 162/2007 van 19 december 2007, zij ertoe zouden kunnen gebracht aan het Hof voor te stellen de procedure af te doen met een arrest, op voorafgaande rechtspleging gewezen, waarbij wordt vastgesteld dat artikel 371 van het WIB 1992, in de versie die in 1994 en 1995 van toepassing was, de

artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt in zoverre de daarin bepaalde minimumbezwaartermijn van zes maanden wordt berekend vanaf de datum van het aanslagbiljet.

A.2. De nv « Bel'Ardenne », appellante partij voor het verwijzende rechtscollege, sluit zich volledig aan bij de conclusies van de rechters-verslaggevers

- B -

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 371 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 1992), dat, in de versie die in 1994 en in 1995 van toepassing was, bepaalde :

« De bezwaarschriften moeten worden gemotiveerd en op straffe van verval ingediend uiterlijk op 30 april van het jaar dat volgt op datgene waarin de belasting is gevestigd, zonder dat de termijn nochtans minder dan zes maanden mag bedragen vanaf de datum van het aanslagbiljet of van de kennisgeving van de aanslag of vanaf de datum van de inning der belastingen op een andere wijze dan per kohier ».

B.2. Het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid van die bepaling met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet na te gaan, in zoverre zij erin voorziet dat de bezwaartermijn begint te lopen op de datum van het aanslagbiljet, dus op een ogenblik dat de belastingplichtige geen kennis kan hebben van de hem betreffende beslissing.

B.3. Zoals het Hof reeds bij zijn arresten nrs. 170/2003, 166/2005, 34/2006, 43/2006, 85/2007, 123/2007, 162/2007 en 178/2009, heeft geoordeeld, is het redelijk verantwoord dat de wetgever, om rechtsonzekerheid te vermijden, de termijnen van rechtspleging laat lopen vanaf een datum die niet afhankelijk is van de handelwijze van de partijen. De keuze van de datum van het aanslagbiljet als aanvangspunt van de beroepstermijn beperkt evenwel de rechten van verdediging van de geadresseerden op onevenredige wijze, doordat die termijnen beginnen te lopen op een ogenblik dat zij nog geen kennis kunnen hebben van de inhoud van het aanslagbiljet.

B.4. De doelstelling om rechtsonzekerheid te vermijden zou evengoed kunnen worden bereikt indien de termijn zou ingaan op de dag waarop de geadresseerde, naar alle waarschijnlijkheid, kennis ervan heeft kunnen nemen, dit wil zeggen de derde werkdag volgend op die waarop het aanslagbiljet aan de postdiensten werd overhandigd, tenzij de geadresseerde het tegendeel bewijst (artikel 53*bis* van het Gerechtelijk Wetboek).

B.5. In zoverre volgens de in het geding zijnde bepaling de beroepstermijn begint te lopen op de datum die voorkomt op het aanslagbiljet, beperkt zij op onevenredige wijze de rechten van verdediging van de belastingplichtige.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 371 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, in de versie die in 1994 en in 1995 van toepassing was, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de minimumbezwaartermijn van zes maanden wordt berekend vanaf de datum van het aanslagbiljet.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 22 maart 2017.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels